

Openbare raadpleging - Samenwerkingsovereenkomst Elia - DNB - version 3.2 (SOK 3.2) - antwoordformulier + reacties												
Consultation publique - Convention de collaboration Elia - GRD - version 3.2 (CDC 3.2) - formulaire de réponse + réactions												
NOTE:												
U kan zelf kiezen of u uw opmerkingen neerschrijft in het Nederlands dan wel in het Frans												
Vous pouvez choisir d'écrire vos commentaires en néerlandais ou en français												
Type of comments												
Visibility options												
Meaning												
E	Editorial	none										Neither your organistaion, nor your comment will be visible to other stakeholders in the consultation report
T	Technical	partial										Only your comment will be visible to other stakeholders in the consultation report, your orgnisation will not be shared
G	General	full										
NOTE: if the visibility field is not filled in, it will be handled as if you had selected full visibility.												
	Language	Name	Company	email	Visibility	File	Section/article	Type	Text proposal	Comment	Reaction Synergrid + adapted text if relevant	
	Nederlands	Michaël Van Bossuyt	Febeliec	mvanbossuyt@febeliec.be	full	Base	5.2	G	-	Febeliec would like to make a reservation regarding the missing chapter on the treatment of claims from third parties (including grid users) which in the consultation document is mentioned as "under review – text not yet available " but which is of course of great importance for grid users, both of Elia and the distribution grid operators, as they can be (negatively) impacted by events occurring on the grids of other system operators than the ones they are connected to. Febeliec regrets that this highly important element, which is apparently still being reviewed, is not made available during the consultation and wonders to what extent this then would be compliant with the obligation to organize a public consultation regarding proposals for modifications.	Due to time constraints organising the public consultation, and the further need for discussion on the necessary changes in the article 5.2 by our Legal Working Group, we were obliged to send out the contract without this article 5.2. We understand that this text will need to be consulted. We will organise an extra consultation once the text of article 5.2 has been finalised. >> no impact on the current text of the Collaboration agreement Elia - DSO.	
	Nederlands	Michaël Van Bossuyt	Febeliec	mvanbossuyt@febeliec.be	full	Annex 17		G	-	First the fact that Elia would have to cover any potential financial consequences for DSOs of the activation of incompressibility, while incompressibility is the result of the fact that balancing responsible parties are not fulfilling their obligations, with generation (largely) surpassing consumption, resulting in massive imbalances. Febeliec finds it unacceptable that the costs for maintaining grid security due to such lack of action from BRPs should be paid for by Elia, who will then recover them via grid tariffs from consumers who are not responsible for the incompressibility issue. Febeliec included similar comments in the consultation on the LFCBOA as this could lead to a massive cost increase for grid users without necessarily leading to the activation of all possible means by all involved parties to avoid incompressibility events. In extreme cases, parties contributing to the incompressibility issue could even due to compensation schemes be incentivized to wait for an activation by the TSO as this would lead to a compensation for curtailment of assets. This problem would even be exacerbated when it would allow for gaming opportunities and perverse effects where assets would increase the incompressibility issue by not reacting in the market or even injecting more in order to be eligible for compensation; this would lead to much higher costs but also additional stress on the grids, putting the security of the grids at peril, which can under no circumstance be the goal of any compensation scheme. Febeliec thus urges the utmost care for the implementation of compensation schemes which would go against the minimization of the overall system costs (optimized at system level) and put the security of grids at risk.	The system operators recognise the reasoning of Febeliec, especially the possible risks of putting in place compensation mechanisms. It is not at our proper initiative that compensation has been introduced in Annex 17, but at request of the regulators. >> no impact on the current text of the Collaboration agreement Elia - DSO.	

		Nederlands	Michaël Van Bossuyt	Febeliec	mvanbossuyt@febeliec.be	full	Annex 17		G	-	And second that a very complex procedure is described to follow a pro rata allocation scheme across DSOs, including the exclusion of certain transformers, which might not be efficient or even effective in case of an incompressibility event that was not identified sufficiently in advance to allow for such calculations.	System operators are aware of the complex situation of this measure, but have put in place a pragmatic way of working since the summer of 2024 for the technical realisation of a possible activation. >> no impact on the current text of the Collaboration agreement Elia - DSO.
		Nederlands	Chris Celis	FEBEG	chris.celis@febeg.be	full	Bijlage 17		G	-	FEBEG begrijpt dat incompressibiliteit een belangrijke uitdaging is en heeft begrip voor de volgende wens van Elia: "Elia wenst daarvoor ook de aanstuurbare productie-middelen aangesloten op het distributienet te kunnen inzetten en dus werken Elia en de DNB's samen om de technische mogelijkheid te voorzien zodat in geval van noodsituaties (of ter voorkoming ervan), op expliciet verzoek van Elia en onder strikte voorwaarden, tenminste de grote PV- en onshore windparken uitgerust met telecontrole (geen residentiële installaties) aangesloten op het distributienet rechtstreeks gemoduleerd kunnen worden." De impact van een dergelijke interventie is echter zeer groot, het is inderdaad van belang dat Elia, zoals het zelf aangeeft, dit alleen gebruikt als een "last resort" maatregel die net voor het activeren van het systeem beschermings-plan in actie komt. In dit kader verwijzen we dus ook naar de opmerkingen van FEBEG in de LFCBOA en T&C BRP consultaties.	Wij nemen nota van deze verwijzing naar de tekst van de Bijlage 17. >> geen impact op de huidige text van de SOK Elia - DNB.
		Nederlands	Chris Celis	FEBEG	chris.celis@febeg.be	full	Bijlage 17		G	-	Het is cruciaal om absolute transparantie te bekomen over de momenten waarop activatie t.g.v. incompressibiliteit heeft plaatsgevonden, evenals het vermogen dat per EAN werd geleverd om de incompressibiliteit weg te werken.	De netbeheerders stellen enkel een geaggregeerd vermogen ter beschikking per BRP, niet per EAN. >> geen impact op de huidige text van de SOK Elia - DNB.
		Nederlands	Chris Celis	FEBEG	chris.celis@febeg.be	full	Bijlage 17	3.7	G	-	Er dient duidelijkheid te komen over de verdeling van het activeringsverzoek naar de verschillende BRPs in een bepaalde regio door de distributienetbeheerder. Het kan niet dat alle beschikbare vermogen van één BRP wordt geactiveerd, terwijl een andere BRP geen aanpassing moet doen.	Deze verdeling lijkt niet nodig gezien we in een situatie zitten waaraan de BRP's geen oplossing hebben geboden. Het is niet aan de netbeheerders om de portefeuilles van de BRP's te optimaliseren. Ee wordt enkel een verdeling gedaan over de gewesten op basis van het vermogen dat theoretisch beschikbaar is voor modulatie per gewest. Dit wordt elk jaar opnieuw berekend. Er wordt dus geen pro-rata verdeling gedaan per BRP. De perimetercorrectie die wordt toegepast om juist de impact op de BRP te ongedaan te maken. >> geen impact op de huidige text van de SOK Elia - DNB.
		Nederlands	Chris Celis	FEBEG	chris.celis@febeg.be	full	Bijlage 17	3.8	G	-	Het is belangrijk om te verduidelijken welke vorm van correctie/compensatie er is voorzien, op EAN-niveau (niet alleen op niveau van BRP).	Er is geen correctie/compensatie voorzien op EAN-niveau.
		Nederlands	Chris Celis	FEBEG	chris.celis@febeg.be	full	Bijlage 17	Annexe A	G	-	FEBEG stelt zich de vraag waarom er in de Nederlandstalige versie geen informatie staat over de details van de modulaties in het Waals gewest en dringt erop aan deze ook in het Nederlands ter beschikking te stellen.	In de finale versie zullen alle Bijlagen A in beide landstalen ter beschikking worden gesteld. >> wordt aangepast.
		Nederlands	Chris Celis	FEBEG	chris.celis@febeg.be	full	Bijlage 17	Annexe A	G	-	De modulatievolgorde voor Wallonië en Brussel is niet bepaald in het document. FEBEG dringt erop aan deze ook te concretiseren en hierbij dezelfde volgorde te hanteren dan in Vlaanderen waarbij PV eerst afgeregeld wordt en nadien pas (resterende) wind en daarna eventueel pas WKK's.	De modulatie volgorde is niet noodzakelijk dezelfde in de gewesten, dit hangt samen met de technische oplossingen die werd uitgewerkt. >> geen impact op de huidige text van de SOK Elia - DNB.
		Nederlands	Chris Celis	FEBEG	chris.celis@febeg.be	full	Bijlage 17	Annexe A	G	-	Batterijen zullen niet injecteren op momenten van incompressibiliteit, zij zullen aan het afnemen zijn en dus bijdragen aan de oplossing op dat moment. Indien ze vol zijn zullen ze uiteraard niets meer kunnen bijladen maar in geen geval bijdragen aan de incompressibiliteit. Hier een beperking opleggen lijkt dan ook niet aangewezen. Volgens FEBEG is het belangrijk om te verduidelijken dat een batterij niet gehinderd mag worden in de afname op momenten van incompressibiliteit zodat hier geen misverstanden over kunnen ontstaan die contraproductief zijn.	De afchakeling van batterijen zal enkel gebeuren ingeval ze aan het injecteren waren op het moment van de activatie van de maatregel. >> wordt aangepast in de tekst (Vlaanderen) van Bijlage A. "1. Significante hoeveelheid batterij onder de TCK, bij injectie." Nog te checken voor Vlaanderen of batterijen moeten worden afgeschakeld.

	Nederlands	Chris Celis	FEBEG	chris.celis@febeg.be	full	Bijlage 18		G	-	FEBEG steunt de volgende ambitie van Synergrid: “De Partijen beheren hiertoe een gezamenlijke FlexHub, om een efficiënte en betrouwbare uitwisseling van gegevens tussen de Partijen te bewerkstelligen die nodig zijn voor de controle en verrekening van de flexibiliteitsdiensten conform de dienstencatalogus van de overeenkomst FSP-DNB, met uitzondering van FCR en anderzijds om de gegevensuitwisseling met de verschillende marktpartijen mogelijk te maken”. Binnen deze FlexHub wordt ook de functionaliteit omtrent “energieoverdracht” geborgd waar van toepassing. FEBEG wens in dit kader opnieuw te benadrukken (zoals reeds in het verleden, via verschillende fora, en ondertussen ook al gedurende verschillende jaren) dat een eenvoudige, automatische (geïntegreerd in de markt) en op Belgisch niveau gealigneerde aanpak rond transfer of energie of “energie overdracht” nodig is. Het uitwerken van een ToE oplossing met perimeter correctie en compensatie voor de leverancier/BRP, voor alle spanningsniveaus in België (met name een Corrected Model (CM) – cfr. de recente presentatie van Synergrid) is voor FEBEG de meest aangewezen optie om de markt voor flexibiliteit verder te ontwikkelen in de komende jaren.	Het lijkt erop dat deze opmerking eerder van belang is in het kader van de consultatie rond ToE, die eveneens nog aan de gang is. >> geen impact op de huidige text van de SOK Elia - DNB.
	Nederlands	Chris Celis	FEBEG	chris.celis@febeg.be	full	Bijlage 18		G	-	FEBEG wenst te benadrukken dat niet-marktgebaseerde flexibiliteit voor de leden van FEBEG een suboptimale oplossing is. Inderdaad, we moeten blijven streven naar markt-gebaseerde flexibiliteit, en zo komen tot een situatie waar de netgebruikers die “flex” zo goedkoop mogelijk kunnen leveren, dit ook kunnen doen, wat zal leiden tot lagere totale maatschappelijke kosten. Het is belangrijk dat de marktpartijen zelf de prijs kunnen bepalen voor de flexibiliteitsdiensten die ze (al of niet) aanbieden in de markt.	De netbeheerders wensen op te merken dat niet-marktgebaseerde flexibiliteit niet noodzakelijk een suboptimale oplossing is en in sommige gevallen (vb. Bij congestie) kan dit mogelijk de enige oplossing zijn. >> geen impact op de huidige text van de SOK Elia - DNB.